

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Možemo!

Zagreb, 19. lipnja 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 165. Poslovnika Hrvatskog sabora Klub zastupnika Možemo! u sklopu rasprave o **Izvješću o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2022. godinu** predlaže da Hrvatski sabor donese slijedeći:

ZAKLJUČAK

Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da do kraja 2024. godine Hrvatskom saboru podnese izvješće o učincima provedbe *Istanbulske konvencije* od njene ratifikacije 2018. do kraja 2023. godine. Nadalje, zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da nakon izvješća koje se odnosi na razdoblje 2018.-2023. Hrvatskom saboru podnosi redovita godišnja izvješća o alociranim sredstvima, provedenim mjerama i učincima provedbe mjera na smanjenje rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, s posebnim naglascima na:

- Kvalitetu odgovora institucija na nasilje nad ženama, u skladu s njihovom obvezom dužne pažnje
- Kvalitetu koordinacije različitih tijela u javnom, te sustavima državne uprave i pravosuđa u provedbi mjera, uključujući kvalitetu i izvore podataka kojima se ocjenjuje odgovor pravosudnog te sustava zdravstva i socijalne skrb sustava na rodno uvjetovano nasilje
- Ciljeve vezane uz promjenu mentaliteta i eliminaciju strukturnih nejednakosti između muškaraca i žena
- Donošenje, adekvatnu edukaciju, redovitu primjenu, te nužnu reviziju protokola/smjernica vezanih za postupanje u slučajevima rodno uvjetovanog nasilja u javnom te sustavima državne uprave i pravosuđa

OBRAZLOŽENJE

U travnju 2018. godine Hrvatski sabor ratificirao je tzv. Istanbulsku konvenciju, obavezavši se pritom na provedbu cijelog niza mjera usmjerenih na prevenciju rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, odnosno na zaštitu žrtava i procesuiranja počinitelja u slučajevima kad je prevencija zakazala.

Prema podacima iz godišnjih izvješća Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, od 2018. do kraja 2023. u Hrvatskoj je ubijeno 76 žena. Njima treba pridodati i četiri žene koje su ubijene u prvih pet mjeseci 2024. Osim toga, u 2023. bilo je gotovo 8500 kaznenih te oko 8000 prekršajnih djela nasilja nad ženama i u obitelji. Ove brojke treba pomnožiti s 10, jer na jedno prijavljeno djelo dolazi njih čak 10 neprijavljenih. To nam govori da je samo lani više od 160.000 naših sugrađanki bilo izloženo nasilju samo zato što su žene i jer sustav nije ustrojen na način da učinkovito adresira i uklanja uzroke nasilja kroz prevenciju, edukaciju i obrazovni sustav koji bi rastakao patrijarhalne obrasce i predrasude.

Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji istekla je 2022., a Vlada je tek u svibnju prošle godine donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Nacionalnog plana zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, za razdoblje do 2028. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje do 2025. godine. Postupak je, dakle, pokrenut pred više od godinu dana, ali do danas nije završen. Tako Hrvatska već 2,5 godine nema strateškog dokumenta kojim bi svoje građanke branila od svih oblika rodno uvjetovanog nasilja.

Istovremeno, za razliku od prošlog razdoblja, kad je problem nasilja nad ženama bio definiran kao nacionalna strategija koju sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske donosi i o njima raspravlja Sabor, Vlada je ovog puta problem odlučila adresirati kroz Nacionalni plan kojeg donosi i o kojem raspravlja ona sama.

Budući da Vlada nije donijela Nacionalni plan, a da rodno uvjetovano nasilje u Hrvatskoj nije u padu, predlaže se zaključak kojim bi se Vladi RH obvezalo na godišnje redovito izvještavanje Hrvatskog sabora o učincima provedbe mjera Istanbulske konvencije na smanjenje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Sandra Benčić

Klub zastupnika Možemo!